

Warszawa, 26 lutego 2024 r.
KL/111/30/RL/2024

**Stanowisko Konfederacji Lewiatan
do projektu dyrektywy zmieniającej dyrektywę 2009/38/WE w zakresie ustanawiania
i działania europejskich rad zakładowych oraz skutecznego egzekwowania prawa do
ponadnarodowego informowania i konsultacji (2024/0006 (COD))**

Rewizja dyrektywy 2009/38/WE powinna zostać przeprowadzona z uwzględnieniem doświadczeń z funkcjonowania Europejskich Rad Zakładowych (dalej: ERZ) i sprzyjać rozwojowi kultury dialogu społecznego opartej na zaufaniu. Szereg zaproponowanych przez Komisję Europejską zmian wymaga dalszej dyskusji w celu uniknięcia skutków ich przyjęcia odwrotnych od zamierzonych.

Do propozycji budzących zastrzeżenia po stronie pracodawców należy, w szczególności, szersza i niejasna definicja kwestii ponadnarodowych i powiązane z nią obowiązki w zakresie informowania i konsultowania. Wyrażamy obawy, iż zwiększy to niepewność prawną, utrudni dalsze działanie ERZ w sposób oparty na konsensusie i spowolni proces podejmowania ważnych decyzji biznesowych.

Zgodnie z przedłożoną propozycją „sprawy ponadnarodowe” to w szczególności te co do których „można zasadnie oczekiwać, że środki rozważane przez kierownictwo przedsiębiorstwa lub grupy przedsiębiorstw o zasięgu wspólnotowym będą miały wpływ na pracowników przedsiębiorstw lub zakładów pracy w więcej niż jednym państwie członkowskim” oraz te, co do których „można zasadnie oczekiwać, że środki rozważane przez kierownictwo przedsiębiorstwa lub grupy przedsiębiorstw o zasięgu wspólnotowym będą miały wpływ na pracowników przedsiębiorstwa lub zakładu pracy w jednym państwie członkowskim, oraz można zasadnie oczekiwać, że skutki tych środków wpłyną na pracowników przedsiębiorstwa lub zakładu pracy w innym państwie członkowskim”. Powyższe warunki są niejasne i będą prowadzić do niepewności prawnej. Rozszerzona definicja może doprowadzić do zaklasyfikowania wielu decyzji biznesowych jako „ponadnarodowych”, w sytuacji kiedy w rzeczywistości będą one wpływały tylko na pracowników zatrudnionych w jednym kraju Unii Europejskiej. ERZ mają na celu omawianie wyłącznie rzeczywiście ponadnarodowych, istotnych kwestii, mających bezpośredni wpływ na pracowników w co najmniej dwóch krajach UE. Zmiana ta może również spowodować, że sprawy dotyczące terytorium poszczególnych państw członkowskich zostałyby „wyjęte” spod

kompetencji lokalnych przedstawicieli pracowników, którzy są najlepiej przygotowani do zajmowania się nimi i mają do tego mandat.

Druga kwestia to proponowana zmiana w zakresie wymogów konsultacyjnych. Zapewnia ona przedstawicielom pracowników prawo do wyrażenie opinii przed przyjęciem decyzji, a taka opinia musi otrzymać uzasadnioną pisemną odpowiedź od centralnego kierownictwa, zanim to ostatecznie przyjmie decyzję w sprawie proponowanego rozwiązania. Spowoduje to znaczne opóźnienia w procesach decyzyjnych, bez poprawy konsultacji z ERZ. Zauważamy, iż konsultacje mają się odbywać *bez uszczerbku dla zadań kierownictwa i w rozsądnym czasie, uwzględniając to, jak pilna jest dana kwestia*. Jednakże w kontekście szerszej definicji spraw ponadnarodowych, może to doprowadzić do niepotrzebnych opóźnień w podejmowaniu ważnych decyzji biznesowych. W praktyce ramy czasowe konsultacji powinny być określone w ramach każdej umowy ERZ, z poszanowaniem faktu, że opinia powinna zostać wydana w rozsądnym terminie. Powyższe może również skutkować kolizją z instytucjami informowania i konsultowania obowiązującymi w poszczególnych państwach członkowskich, wymuszając ich opóźnienie do czasu zakończenia procesu w ramach ERZ. Kluczowe jest zatem, aby dyrektywa określała potrzebę przeprowadzania konsultacji z ERZ z pełnym poszanowaniem autonomii krajowych, lokalnych procedur informowania i konsultowania.

Proponowane postanowienia dotyczące możliwości skorzystania z usług ekspertów muszą zostać doprecyzowane, a kwestia kosztów prawnych pozostawiona do uznania państw członkowskich (art. 5 ust. 6). Możliwość korzystania przez ERZ z pomocy ekspertów została już uwzględniona w obowiązującej dyrektywie, w związku z czym nie są konieczne zmiany. W przypadku kiedy dodatkowi eksperci mają wspierać ERZ na koszt kierownictwa, uważamy, że kierownictwo powinno decydować o poziomie ponoszonych kosztów. Z tego powodu nie wystarczy, aby kierownictwo było informowane o kosztach z wyprzedzeniem, ponieważ konieczna jest procedura zatwierdzenia.